Danskernes oplevelse af falsk information og regeringens tiltag under corona-krisen

HOPE-projektet (www.hope-project.dk)

Michael Bang Petersen & Marie Fly Lindholt

29. august 2020

Danskernes oplevelse af falsk information og regeringens tiltag under corona-krisen

På tværs af en række lande har der været protester mod de respektive landes håndtering af corona-pandemien. Nogle af disse protester har blot beskrevet tiltagene mod corona-virus som værende for vidtgående, mens andre protester har været koblet til konspirationsteorier omkring eksempelvis vacciner og mundbind. Disse sidste protester er blevet beskyldt for at sprede misinformation relateret til corona-virussen.

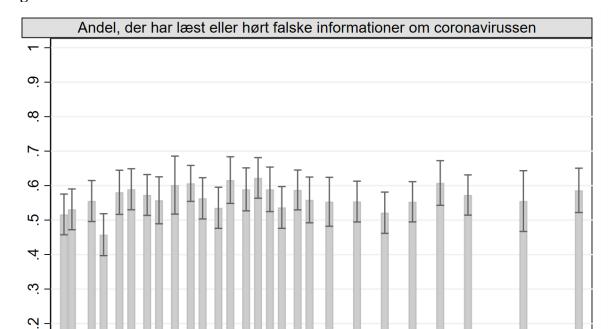
Disse protester rejser to spørgsmål: For det første i hvilken grad afspejler protesterne en generel opfattelse i befolkningen af, at corona-tiltagene underminerer befolkningens frihedsrettigheder? For det andet i hvilken grad den enkelte borger oplever, at de støder på falske informationer i forbindelse med corona-virussen? I HOPE-projektet har vi fra nedlukningen og frem indsamlet spørgeskemaundersøgelser, der besvarer disse spørgsmål.

Figur 1 til 4 på de efterfølgende sider viser udviklingen over tid ift. om danskerne oplever, at de er stødt på falsk information (Figur 1) og om de oplever, at corona-tiltagene truer deres demokratiske rettigheder (Figur 2 og 3) eller generelt er for vidtgående (Figur 4).

De centrale konklusioner er:

- 1. Overordnet set er der ikke nævneværdig udvikling i befolkningens holdninger og opfattelser over tid på trods af udvikling i den førte politik samt den stigende potentielle mulighed for at blive udsat for misinformation som tiden går.
- 2. Op til 60 % har igennem krisen oplevet, at de er stødt på falske informationer omkring corona-virus. Tidligere analyser fra HOPE-projektet viser, at befolkningen kun i meget ringe udstrækning aktivt søger efter informationer, der kan karakteriseres som misinformation på eksempelvis YouTube (https://politiken.dk/debat/debatindlaeg/art7749003/Danskerne-ser-oplysende-ogsjove-videoer-om-corona-p%C3%A5-YouTube). Ikke desto mindre oplever de danske borgere altså, at der florerer misinformation.
- 3. Omkring 20 % af de danske borgere har igennem krisen følt, at regeringens tiltag mod corona-virus har været for vidtgående samt at deres demokratiske rettigheder og retten til privatliv er truet. På trods af at protesterne er meget synlige i mediebilleder, så deles deres underliggende dagsorden altså ikke af den brede danske befolkning.

Analyserne bygger på spørgeskemaundersøgelser blandt et udsnit af danskerne (ca. 500 pr. datarunde), som Epinion via deres webpanel for foretaget for os. I ovenstående analyser indgår interviews med mere end 10.000 danskere i perioden 10. april til 22. august. For at kunne generalisere til den bredere danske befolkning vægtes andelene på baggrund af en række demografiske variable (geografi, uddannelse, alder, boligtype, størrelse på husholdning og ideologisk tilhørsforhold). Dataindsamlingen er finansieret af Carlsbergfondet.

Figur 1. Falske informationer om corona-virussen eller kure mod den.

Note: N = 10.993. Figuren viser udviklingen i andelen, der har svaret "Helt enig" eller "Delvist enig" til spørgsmålet: "Jeg har hørt eller læst informationer om corona-virussen og kure mod den, som jeg tror var falske". De lodrette streger viser den statistiske usikkerhed i form af 95 % konfidensintervaller.

12/06

24/06

08/07

22/07

05/08

19/08

22/05

02/06

12/05

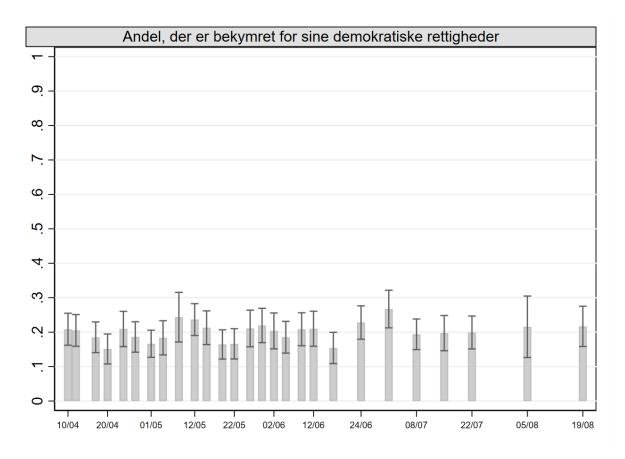
0

10/04

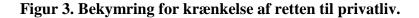
20/04

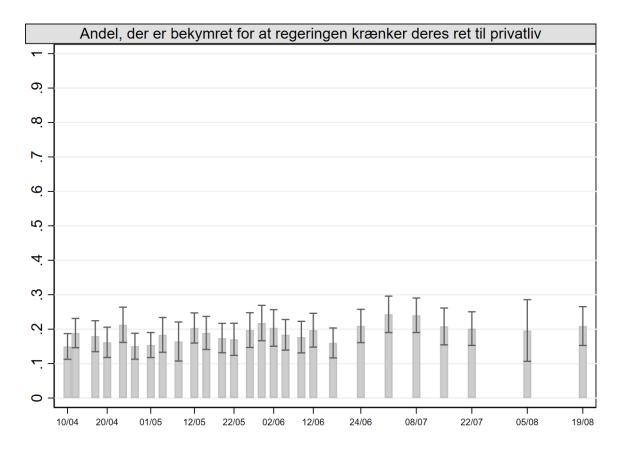
01/05

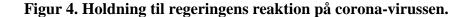

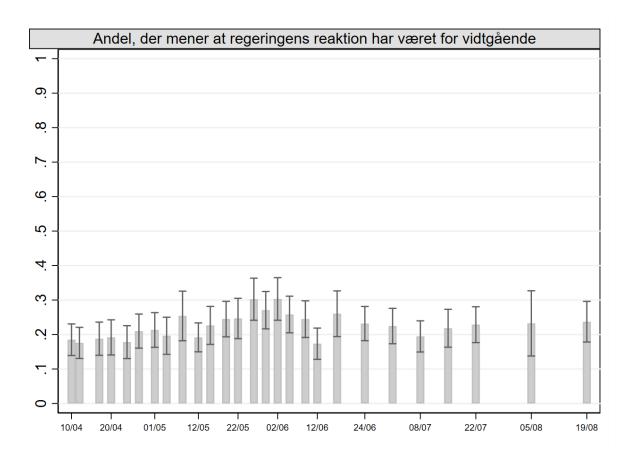
Note: N = 10.993. Figuren viser udviklingen i andelen, der har svaret "Helt enig" eller "Delvist enig" til spørgsmålet: "Jeg er bekymret for mine demokratiske rettigheder under de nuværende omstændigheder". De lodrette streger viser den statistiske usikkerhed i form af 95 % konfidensintervaller.

Note: N=10.993. Figuren viser udviklingen i andelen, der har svaret "Helt enig" eller "Delvist enig" til spørgsmålet: "Jeg er bekymret for, at regeringen krænker min ret til privatliv under de nuværende omstændigheder". De lodrette streger viser den statistiske usikkerhed i form af 95 % konfidensintervaller.

Note: N=10.783. Figuren viser udviklingen i andelen, der har svaret "Helt enig" eller "Delvist enig" til spørgsmålet: "Regeringens reaktion på corona-virussen har været for vidtgående". De lodrette streger viser den statistiske usikkerhed i form af 95 % konfidensintervaller.